

บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี)
สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
ROLES OF TEACHERS AND ADMINISTRATORS IN IMPLANTING VIRTUES
AMONG STUDENTS.

วิจิตร สารานพกุล*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูและผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 89 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับอายุ ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนทำการวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยหาค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t (t -test)

ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านการประหยัด ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความสามัคคี อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความยุติธรรม ด้านการตรงต่อเวลา ด้านความใฝ่รู้ ด้านความเสียสละ ด้านความขยัน และด้านความอดทน อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามตัวแปรอายุ พบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารที่มีอายุต่างกัน มีบทบาทในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อทดสอบรายด้านพบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในด้านความใฝ่รู้ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับ .001 ส่วนด้านความอดทน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไปจะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าอายุต่ำกว่า 40 ปี เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของครู

*มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

และผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามตัวแปรประสบการณ์ทำงาน พบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีบทบาทในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อทดสอบรายด้านพบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในด้านความรู้และด้านการประหยัด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปจะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และเมื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามตัวแปรตำแหน่ง พบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารที่มีตำแหน่งต่างกัน มีบทบาทในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนไม่แตกต่างกันแต่เมื่อทดสอบรายด้านพบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : บทบาทของครูและผู้บริหาร, การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

Abstract

The objectives of this research were to study the roles of teachers and administrators in implanting virtues among students at Tessaban 1 (Engsiang Samakkhee) School under Hatyai City Municipality and to compare the roles of the teachers and administrators in implanting students' virtue. The sample for the study consisted of 89 teachers and administrators and the instrument for the study was a set of questionnaire consisting of two parts. Part 1 was a check-list consisting of questions regarding the respondents' status related to their age, work experience and work position. Part 2 consisted of questions regarding the teachers' and administrators' roles in implanting students' virtues. The data were analyzed using such statistics as arithmetic means, standard deviations and a t-test. The findings of the study reveal the following.

The teachers' and administrators' roles in promoting culture and observing traditions are 'the highest.' Their roles regarding implanting the virtues of seeking knowledge, diligence, patience, saving, honesty, discipline, sacrifice, generosity, gratitude, punctuality, unity and justice are 'high.' Based on their age, the teachers and administrators show no significant differences in their virtue implanting roles. By individual aspects, however, the teachers and administrators show a .001 significant difference in implanting seeking knowledge virtue and a .05 significant difference in implanting patience virtue. Based on their work experience, the teachers and administrators show no significant differences in their virtue implanting roles. By individual aspects, however, the teachers and administra-

tors show a .05 significant difference in implanting seeking knowledge and saving virtues. Based on their work position, the teachers and administrators show no significant differences in their virtue implanting roles. By individual aspects, the teachers and administrators also show no significant differences in implanting virtues.

Keywords : roles of teachers and administrators, implanting virtue

บทนำ

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน โดยเฉพาะในสังคมที่มีการแข่งขันกันสูงในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการศึกษา เศรษฐกิจและสังคม ชยันต์ วรรณะภูติ (2541, หน้า 1) กล่าวไว้ว่า การพัฒนา หรือการปลูกฝังจริยธรรม เป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สร้างขึ้นได้ในครอบครัว โรงเรียน สถาบันศาสนา และสื่อมวลชนต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษา เพราะจริยธรรมมิได้เกิดขึ้นในตัวบุคคลโดยธรรมชาติ แต่เกิดขึ้นจากการอบรม สั่งสอน อีกทั้งสอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ตามแนวนโยบายเพื่อการดำเนินการ การปลูกฝังและเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระบบวิถีชีวิตที่ดีงาม คือ 1) ปฏิรูปโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรในทุกระดับการศึกษา ให้มีสาระของความรู้เกี่ยวกับความจริงของชีวิตและธรรมชาติ หลักธรรมของศาสนา คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันดีงามของระบบวิถีชีวิตและเอกลักษณ์ไทย 2) ส่งเสริมบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถาบันวัฒนธรรม และสถาบันสังคมอื่นให้มีส่วนร่วมอย่างสำคัญ ในการเสริมสร้างศีลธรรม

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมอันดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ 3) บูรณาการการศึกษาและศาสนาเข้าด้วยกันโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นทั้งความรู้และคุณธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในแก่นธรรมของแต่ละศาสนาที่ตน นับถือ เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจและสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้อย่างยั่งยืน 4) ส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังด้วยกระบวนการทางการศึกษาและฝึกอบรม เพื่อให้ให้นักเรียนที่จบการศึกษาออกไปมีความเพียบพร้อมด้านคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยอมรับของสังคม จึงจำเป็นต้องเร่งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นตัวนักเรียน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต โรงเรียนได้เห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนว่า “ความรู้คู่คุณธรรม กิจกรรมเด่น เน้นวิชาการ ผสานเทคโนโลยี ผูกไมตรีกับชุมชน”

โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2549 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 2,481 คน จากการสำรวจข้อมูล

ในระยะเบี่ยนสละสม พบว่า นักเรียนร้อยละ 80 มาจากครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง แยกกันอยู่ฐานะทางเศรษฐกิจ ไม่ค่อยดี ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างทั่วไปมีรายได้ไม่แน่นอน หาเช้ากินค่ำ มีความรู้น้อย ขาดการให้การอบรมสั่งสอนบุตรหลาน จึงส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ทำให้โรงเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน เช่น การขาดความรับผิดชอบของนักเรียน การมาโรงเรียนสาย การแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบ การหนีโรงเรียน นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าว ขาดความอดทน ไม่เข้าร่วมกิจกรรม พุดโกหก ลักขโมย ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จารุวรรณ พานทอง (2536:4) ที่พบว่า ปัญหาที่พบเป็นประจำของนักเรียนในระดับ ประถมศึกษา ได้แก่ การทะเลาะวิวาท การลักขโมย การพูดปด การหนีโรงเรียน การไม่เข้าร่วมกิจกรรม การก้าวร้าว การปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ ซึ่งล้วนแต่เป็นพฤติกรรมที่ต้องแก้ไขปรับปรุง เพื่อส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จากปัญหาดังกล่าว ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบโดยตรง คือครูและผู้บริหารจะได้ร่วมกันส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน เพื่อขัดเกลาให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของครูและผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูและผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม

จริยธรรม ของนักเรียนเป็นกรณีศึกษาโดยใช้โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปร อายุ ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง

สมมุติฐานการวิจัย

1. ครูและผู้บริหารที่มีอายุต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน แตกต่างกัน
2. ครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน แตกต่างกัน
3. ครูและผู้บริหารที่มีตำแหน่งต่างกัน มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูและผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2550 จำนวน 115 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาล นครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2550 กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608 อ้างอิงจากกาญจนา วัฒนา. 2545 : 229) ได้ 89 คน ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานภาพของครูและผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ทำงานและตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วน (Rating scale) ประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาล นครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกเป็น 13 ด้าน คือ ความใฝ่รู้ ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความเมตตากรุณา ความกตัญญูกตเวที การตรงต่อเวลาความสามัคคี ความยุติธรรม และความเป็นผู้มีวิวัฒนาการและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี

ผลการวิจัย

1. บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็น

ผู้มีวิวัฒนาการและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านการประหยัด ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความสามัคคี อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน ด้านความเมตตากรุณา ด้านความยุติธรรม ด้านการตรงต่อเวลา ด้านความใฝ่รู้ ด้านความเสียสละ ด้านความขยัน และด้านความอดทน อยู่ในระดับมาก

2. บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามตัวแปรอายุ พบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารที่มีอายุต่างกัน มีบทบาทในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อทดสอบรายด้านพบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในด้านความใฝ่รู้ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับ .001 ส่วนด้านความอดทน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไปจะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าอายุต่ำกว่า 40 ปี เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของครู

3. บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามตัวแปรประสบการณ์ทำงาน พบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีบทบาทในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อทดสอบรายด้านพบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในด้านความใฝ่รู้และด้านการประหยัด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปจะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี

4. บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามตัวแปรตำแหน่ง พบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารที่มีตำแหน่งต่างกัน มีบทบาทในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนไม่แตกต่างกันแต่เมื่อทดสอบรายด้านพบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยจำแนกอภิปรายเป็นประเด็น ดังนี้

1. บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความเป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านการประหยัด ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความสามัคคีอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความเมตตา กรุณา ด้านความยุติธรรม ด้านการตรงต่อเวลา ด้านความใฝ่รู้ ด้านความเสียสละ ด้านความขยัน และด้านความอดทน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ สมใจ เพ็ชรการ (2548: บทคัดย่อ) ซึ่งทำการวิจัย เรื่อง บทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยา-

มูลนิธิ จังหวัดสงขลา ในภาพรวมพบว่าครูและผู้บริหารมีบทบาทในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับประกาส เข้าตระกูล (2536 : บทคัดย่อ) ซึ่งทำการวิจัย เรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารโครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวม พบว่าครูและผู้บริหารมีทัศนคติต่อกระบวนการบริหารโครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวิจิตร โกชนา (2547 : บทคัดย่อ) ซึ่งทำการวิจัย เรื่อง ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม คุณธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ในภาพรวมพบว่านักเรียนมีจริยธรรม คุณธรรม อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมที่เป็นการปลูกฝัง พัฒนานักเรียนตั้งแต่เยาว์วัย สอดแทรกไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนดำเนินไปตามวิสัยทัศน์ที่ว่า “ความรู้คู่คุณธรรม กิจกรรมเด่น เน้นวิชาการ ผสานเทคโนโลยี ผูกมิตรกับชุมชน” เป็นที่น่าสังเกตว่า บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนด้านความอดทน กิจกรรมให้นักเรียนฝึกนั่งสมาธิทุกวัน ยังอยู่ในระดับปานกลาง น่าจะเป็นเพราะว่าการปฏิบัติดังกล่าวไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

2. เปรียบเทียบบทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรอายุประสบการณ์ทำงานและตำแหน่ง

2.1 บทบาทของครูและผู้บริหารที่มีอายุต่างกัน มีบทบาทในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อทดสอบรายด้านพบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในด้านความใฝ่รู้ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนด้านความอดทน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไปจะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าอายุต่ำกว่า 40 ปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมใจ เพ็ชรภากร (2548 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัย เรื่องบทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ในภาพรวมพบว่า ครูและผู้บริหารที่มีอายุต่างกันมีบทบาทในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่า โดยธรรมชาติของความเป็นครูแล้ว ทั้งครูและผู้บริหารถึงจะมีอายุต่างกันจะมีความใฝ่รู้ และความอดทนที่แตกต่างกัน ดังเช่น รุจิรี ภูสาระ (2541, หน้า 1-6) ได้กล่าวถึงลักษณะของคนที่มีความใฝ่รู้ จะต้องเป็นคนช่างสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ไม่อยู่นิ่ง ชอบอ่านหนังสือ ฟังข่าวสาร ชอบประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ ขยัน มานะบากบั่น และมีความสนุกสนานในการเรียนการสอน การทำงาน สำหรับในด้านความอดทนนั้น บุคคลที่มีอายุ

มากกว่าจะทนตรากตรำ คือ มีความอดทนต่อความหนาว ความร้อน ลม แดด อดทนต่อสัมผัสแห่งเหลือบ ยุง ริ้น และสัตว์เลื้อยคลานต่าง ๆ เพื่อมุ่งที่จะประกอบการทำงานเป็นใหญ่ย่อมเป็นปัจจัยให้การทำงานสำเร็จ ได้ทรัพย์สินสมบัติยศศักดิ์ ชื่อเสียง เป็นผลบำรุงตนและหมู่คณะ แต่ก็มีเป้าหมายในการปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเดียวกันคือ การอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของชาติที่ต้องการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข ถึงแม้ว่านักเรียนแต่ละคนจะมีพื้นฐานทางครอบครัวที่แตกต่างกันก็ตาม

2.2 บทบาทของครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีบทบาทในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อทดสอบรายด้านพบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในด้านความใฝ่รู้และด้านการประหยัด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปจะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำไพ พาลี (2550 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารและครูในการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมบทบาทของครูและผู้บริหาร ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีบทบาทในด้านการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความประหยัด ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์

ด้านความมีวินัยด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคีและด้านความมีน้ำใจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่าครูและผู้บริหารถึงจะมีประสบการณ์ทำงานต่างกัน เน้นการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) โดยในแผนพัฒนาฉบับดังกล่าว ได้มีการนำ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มากำหนดเป็นหลักในแผนปฏิบัติและมุ่งพัฒนาประเทศไทยสู่ “สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน (Green and Happiness Society)” มุ่งเน้นให้สังคมไทยเป็นสังคมที่คนไทยมีความรู้ คู่คุณธรรม มีภูมิคุ้มกัน รู้เท่าทัน ตระหนักในคุณค่าของตนเองและผู้อื่นภายใต้โครงการเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในชาติ และจัดให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อยกระดับคุณธรรม จริยธรรมคนในชาติตามรอยพระยุคลบาท กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐและกลุ่มประชาชน

2.3 บทบาทของครูและผู้บริหารที่มีตำแหน่งต่างกัน มีบทบาทในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน และเมื่อทดสอบรายด้านก็พบว่า บทบาทของครูและผู้บริหารในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชูชาติ สามารถกุล (2552 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่าโดยภาพรวมพบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานในพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามสถานภาพโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า โดยธรรมชาติของความเป็นครู ทั้งครูและผู้บริหารถึงจะมีตำแหน่งต่างกัน แต่ก็มีเป้าหมายเดียวกันคือ อบรมสั่งสอนนักเรียน ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม

จากผลการวิจัยข้างต้น เห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่สำหรับครู และผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้ปฏิบัติ เป็นกิจวัตรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอทั่วถึงทุกคน รวมทั้งการที่ครูและผู้บริหารต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เพราะการประพฤติปฏิบัติตนให้นักเรียนเห็นเป็นแบบอย่างจะดีกว่าการสอน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและผู้บริหาร มาตรฐานที่ 8 ว่าด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีที่ครูสภากล่าวไว้ในคู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา (2549, หน้า 38, 40)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาล นครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ให้ต่อเนื่อง

2. ควรศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑(เอ็งเสียงสามัคคี) สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนในโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา วัฒมา. เทคนิคการเขียนแผนการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : ชนพรการพิมพ์, 2545.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักงาน (2549) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- _____. (2549). คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- คำไพ พาลี. (2550). บทบาทของผู้บริหารและครูในการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- จารุวรรณ พานทอง. (2536). การเปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชยันต์ วรรณะภูติ. (2541). “จริยธรรมในสังคมไทยในทัศนะของนักการศึกษา,” วารสารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนแห่งชาติ. มิถุนายน-กรกฎาคม.
- ชูชาติ สามารถกุล. (2552). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุัรรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิตราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประภาส เข้าตระกูล. (2536). การศึกษากระบวนการบริหารโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. สารนิพนธ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.
- รุจิร ภูสาระ. (2541). แบบเรียนแนวหน้าชุดพัฒนากระบวนการหลักสูตรใหม่ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- วิจิตร โกชนา. (2547). ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม คุณธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา. สงขลา : วิทยานิพนธ์ กศม. มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา.
- สมใจ เพ็ชรากร. (2548). บทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนพะดงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา. สงขลา : สารนิพนธ์ ศศม. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559).
- Krejcie, Robert V. and Bwyle W. Morgom (1970) In Research Activities' Journal of Educational and Psychological Measurement.